

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til folketingsbeslutning om at opfordre justitsministeren til at fremsætte forslag til en ny lov om biografvæsenets ordning [af Hanne Budtz m. fl.].

Valgt blev: *Kolbjørn, Leonhard Hansen, Poul Hansen (Grenå) Hougaard, Holger Larsen, Th. Mikkelsen, Rudolph Rasmussen, Henry Christensen, Ladefoged, Anker Lau, Martin, Helga Pedersen, Hanne Budtz, Stehr Johansen, Weikop, Steen og A. C. Normann.*

Formanden: Jeg skal lade dagsordenens punkt 3 udgå.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 1 medlem til lønningsrådet (i stedet for Svend Jørgensen). (Jfr. tidenden sp. 710).

Formanden: Hertil har vedkommende gruppe udpeget *Kirsten Gloerfelt-Tarp*, der herefter er valgt. Da det ærede medlem hidtil har været stedfortræder, må der ligeledes vælges en ny stedfortræder; hertil har gruppen udpeget *Helge Larsen*, der herefter er valgt.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 1 medlem til lønningskommissionen (i stedet for Svend Jørgensen). (Jfr. tidenden sp. 710).

Formanden: Hertil har vedkommende gruppe udpeget *Kirsten Gloerfelt-Tarp*, der herefter er valgt.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ind- og udførsel af fisk.

(Første behandling findes i tidenden sp. 343, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 13).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Johs. E. Larsen): Som det fremgår af betænkningen, har udvalget afholdt to møder. Til nærmere belysning af de samfundsmæssige og erhvervsmæssige interesser, der knytter sig til denne lovgivning, har udvalget stillet skriftlige spørgsmål til fiskeriministerens angående kvalitetskontrol med fremstilling af fiskekonserves samt udbedt sig en redegørelse for, hvorledes eksporten af fisk og fiskevarer i 1955 har fordelt sig på vore aftagerlande. Endvidere har der været rejst spørgsmål om muligheden af, at danske fiskere, der fanger sild ved Færøerne, får adgang til at eksportere sild fra Færøerne.

Efter at have drøftet fiskeriministerens besvarelse af de stillede spørgsmål er hele udvalget enigt om at indstille det foreliggende lovforslag til vedtagelse.

Fiskeriministeren (Chr. Christiansen): Jeg vil gerne takke for udvalgets indstilling om gennemførelse af dette lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1—3 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger til forbedring af den værnepligtige ungdoms forhold [af Ingmar Wagner m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 235, fremsættelsen i tidenden sp. 516).

Sagen sattes til forhandling.

Forsvarsministeren (Poul Hansen): Folketinget behandlede i februar et forslag af nøjagtig samme ordlyd som det foreliggende og fremsat af de samme ærede forslagsstillere. Den daværende forsvarsminister, det ærede medlem hr. Rasmus Hansen, fremsatte dengang nogle kommentarer til forslaget, nogle kommentarer, hvortil jeg kan henvise.

Det er min indstilling, at der skal foretages forbedringer for de værnepligtige i forbindelse med den revision af forsvarsordningen, som er under forberedelse i det særlige forsvarsudvalg, og sagen er taget op af udvalget. Under henvisning hertil vil jeg henstille til de ærede forslagsstillere at trække deres forslag tilbage. Der er så meget mere grund hertil, som jeg har en tydelig fornemmelse af, at vore indkaldte værnepligtige føler sig skidt tilpas ved at se de ærede medlemmer hr. Ingmar Wagner og hans partifæller i rollen som deres talsmænd.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ingmar Wagner): Jeg skal ikke tage forsvarsministerens sidste bemærkninger op. Det føler jeg ingen trang til. Jeg synes ikke, de hører hjemme her.

Ud over det vil jeg gerne sige, at den kommunistiske gruppe ikke ønsker at trække dette forslag tilbage. Vi har genfremsat dette forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger til forbedring af de værnepligtiges forhold, fordi vi mener, at det er nødvendigt, at disse forbedringer sker snarest. Da vi behandlede et tilsvarende forslag her i februar måned, blev det i realiteten lovet, at et lovforslag ville komme meget hurtigt, at disse forbedringer ville blive foretaget, og så er det naturligvis rart at høre af forsvarsministeren, at man stadig væk arbejder med det, men det kan vi ikke stille os tilfreds med på baggrund af, at vi endnu ikke har set nogen forbedringer. I særdeleshed foreslog jeg allerede dengang, at lønningsspørgsmålet blev trukket ud af forsvarsudvalgets overvejelser, og at man

med det samme tog særlig stilling til det, men det er ikke sket. Der blev i februar måned udtalt stor sympati for forbedringer, men trods denne megen sympati dengang og nu igen sker der ikke noget. Forsvarsministeren er i radioen bogstavelig talt gået ind på alle de punkter, som det foreliggende forslag indeholder, og har lovet en forbedring. Der havde måske været mulighed for i hvert fald at overveje at trække forslaget tilbage, hvis forsvarsministeren her kunne give et konkret løfte om, at de forslag, kommunisterne har stillet, omgående ville blive gennemført efter de linjer, vi her har trukket op.

Der er, siden soldaterlønningerne blev fastsat, på en lang række områder sket prisstigninger, der gør, at de små beløb, som de værnepligtige har til rådighed, slet ikke strækker til. Soldaterne fik jo, som det blev nævnt dengang, i forvejen alt for lidt, og derfor mener vi fortsat, at 4 kr. om dagen gennem hele tjenestetiden er det absolut mindste, man bør give de værnepligtige, og vi foreslår dette beløb også ud fra den kendsgerning, at de frivillige får denne aflønning. Jeg henviste også i februar måned til, at de norske soldater for længst har fået indført en aflønning på 4 kr. om dagen, og at dette var sket efter et enstemmigt krav fra de norske ungdomsorganisationer. Jeg er også vidende om, at der i norsk ungdom igen er en bevægelse i gang for at få de norske soldaterlønninger forhøjet, denne gang helt op til 8 kr. om dagen. Vi mener, der på dette område må gives de værnepligtige bedre kår. Det er simpelt hen en nødvendighed.

Også orlovsrejserne må tages op, således som forsvarsministeren har givet udtryk for sagen i radioen. Han ved, at der er stor utilfredshed med den gældende ordning, som kun giver soldaterne to orlovsrejser inden for det første år. Kommunisternes forslag går ud på, at de værnepligtige får en gratis orlovsrejse om måneden, fordi vi føler, at uanset hvad ministeren her siger, er det i overensstemmelse med de

[Ingmar Wagner.]

ønsker, som de værnepligtige har. Hvis ministeren ville tale med soldaterne om det ude på forlægningerne, ville han kunne få dette yderligere understreget. Det er jo almindeligt, at soldaterne besøger deres familie en gang om måneden. I øjeblikket må de afholde udgifterne dertil af den lille løn, de får, hvis de kan spare sammen af den. Ellers må de påligne deres familie eller venner udgiften for at kunne komme hjem og besøge venner og familie, og det er efter kommunisternes opfattelse en urimelighed.

Det tredje afsnit i dette forslag til folketingsbeslutning går ud på, at der skal stilles let udgangsfoðtøj til rådighed for alle værnepligtige, samtidig med at der også gennemføres en ordning, der sikrer dem gratis skoforsåling. Søværnet har jo disse goder, og derfor er det naturligt, at alle andre værnepligtige bliver ligestillet med de værnepligtige i søværnet. Det samme gælder undermunderingen. Her må der også ske forbedringer, samtidig med at der skabes en ordning, så der sikres soldaterne mulighed for, at de kan få deres tøj, såvel deres undermundering som deres drejlstøj, det vil altså sige også militærets tøj, vasket på kasernerne. Således er det jo ikke engang i øjeblikket; selv det drejlstøj, som de får udleveret, skal de selv sørge for at få vasket.

Ikke alle værnepligtige får den nødvendige undermundering, d. v. s. undertøj, skjorter og sokker, og hvad der nu ellers hører til. Jeg vil nævne, at hærens værnepligtige for det første år får 3 par sokker udleveret, men disse bliver, efter de oplysninger, jeg har fået fra soldater, meget hurtigt slidt op efter den første tids øvelser, og når det er sket, må de selv købe andre. Her er igen en forskel; søværnets folk kan, når deres sokker er slidt op, blot hente nogle nye imod at aflevere de gamle og opslidte.

Skjorter og undertøj slår heller ikke til, også her må de værnepligtige i hæren selv købe, medens de i søværnet har bedre muligheder.

Jeg tager det op, fordi denne forskelsbehandling ikke kan fortsætte.

Jeg vil lige gentage med hensyn til spørgsmålet om vask — det kan måske synes at

være et lille spørgsmål, en lille detalje, men for soldaterne er det ganske afgjort et stort spørgsmål, at de ikke kan få vasket deres tøj, i særdeleshed når de har så lidt til rådighed, som de har — at det er til stor gene for dem, at de skal sende tøjet hjem til familien, for at den kan vaske det for dem; disse forsendelser koster jo penge. Desuden er der på meget få kaserner mulighed for, at soldaterne selv kan vaske. Der findes ikke engang de nødvendige vaske- og tørre-rum på kasernerne. Det var dog noget, man i det mindste kunne sørge for. Det er vist ikke nødvendigt at understrege, at nogle af dem må sende deres tøj på vaskeri, hvilket er en dyr historie. Derfor må militæret overtage disse naturlige forpligtelser.

Jeg skal med disse ord anbefale vort forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger til forbedring af den værnepligtige ungdoms forhold. Ikke mindst på baggrund af den store sympati, der er udtalt for det, håber vi i den kommunistiske gruppe, at det ikke bliver ved sympatien, men at den snarest muligt giver sig udslag i håndfaste realiteter.

Formanden: Er der flere, der ønsker ordet?

Ordføreren for forslagsstillerne (Ingmar Wagner): Hvis ingen andre ønsker at udtale sig, vil jeg gerne have ordet en gang til.

Formanden: Det ærede medlem hr. Ingmar Wagner har ordet.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ingmar Wagner): Det er selvfølgelig beklageligt, at man skal tage ordet efter sig selv. Selv om ministeren udtaler sympati her, er det beklageligt ikke at høre ordførernes mening om denne sag. Efter min opfattelse er det helt uforståeligt på baggrund af den tidligere udtalte sympati, at man nu ikke skal høre ét eneste ord. Jeg tror også, det vil blive modtaget med forundring af den værnepligtige ungdom. Fra deres side vil det vel kunne tages som et udtryk for, at man i dette tilfælde vil svigte soldaterne eller sylte de løfter, der tidligere er givet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Sagens overgang til anden (sidste) behandling

nægtedes med 108 stemmer imod 8; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Forslaget til folketingsbeslutning var dermed bortfaldet.

Formanden: Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 14. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændringer i aktieselskabsloven.

3) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om nedsettelse af et udvalg med henblik på revision af lov nr. 219 af 11. juni 1954 om ungdomsundervisning m. v. [af Damsgaard m. fl.].

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om retspleje. (Forberedelse af landsretssager).

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

Mødet hævet kl. 15⁷.

21. møde.

Onsdag den 14. november kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

*Forslag til lov om afgift af benzin,
forslag til lov om vægtafgift af motor køretøjer m. v. og
forslag til lov om omsætningsafgift af motor køretøjer m. v.*

I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

*Forslag til lov om bestyrelsen af de offentlige veje og
forslag til lov om tilskud til de offentlige veje.*

I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for handel, industri og søfart, at hun ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

*Forslag til lov om skibsregistrering og
forslag til lov om ændringer i søloven.*

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Kampmann): Herved tillader jeg mig for det høje ting at genfremsætte følgende lovforslag: *forslag til lov om omsætningsafgift af motor køretøjer m. v., forslag til lov om vægtafgift af motor køretøjer m. v. samt forslag til lov om afgift af benzin.* De tre lovforslag svarer til de tre motorafgiftsforslag, som jeg fremsatte for tinget den 7. februar i år, men som ikke nåede at blive færdigbehandlet i sidste samling.

I forhold til de tidligere fremsatte lovforslag er der kun sket enkelte ændringer i de nu foreliggende forslag, og jeg kan derfor i det store og hele henvise til mine udtalelser ved fremsættelsen og ved førstebehandlingen af forslagene i sidste samling. Jeg vil dog gerne gøre nogle yderligere bemærkninger.